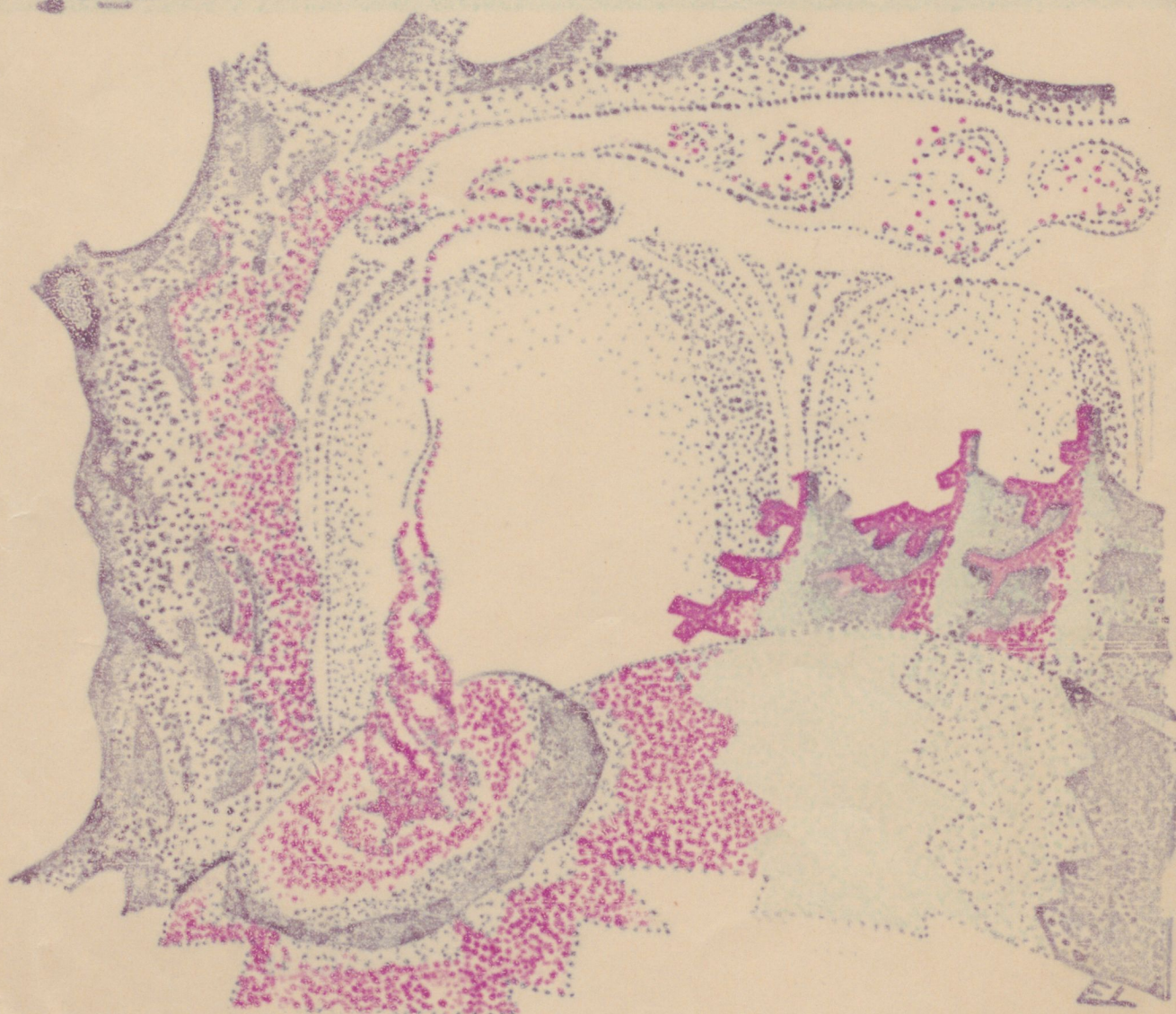

No 4

I AASTAKÄIK. VALJANDJA: N.U.G. KIRJANDUSRING.
TEGEVTOIMETAJA P. TRUUSMAN.

SURMAHÕISTETU.

Vangimajas valitseb vaikiv hilisõhtune hämarus. Vaid üksikud, udused valvurikogud ilmuvad aeglaselt jalutades koridoride hämaruses, peatuvad siin ja seal kongide uste ees, heidavad korraks kongi pilgu ja leides kõik olevat korras, jalutavad rahustunult edasi. Vangimaja puhkab.

Vang kongis nr. 304 ei tunne puhkust. Raskelt sammub ta oma rautatud taldadega vangisapais akna juurest ukse juurde, ukse juurest akna juurde. Kaks meetrit ongi seda maad, mis loovutab talle haudsünge kambri põrandast troositu kongisisustus, hiirtest krabiseva õlehunnikuga kaetud nari, kolmejalgne madal pink ja aegade poolt halli värvikorraga vööbatud laud, kus vedeleb õhtusõuk puutumatus.

Kongi on vallutanud tülm, ahastuseleajav rõskus. See hoovab läpastunud lõhnalisest narist, immitseb lauast ja pingist, paiskub üksilotel tuulepuhangutel ka võretatud aknast ja tungib jõhkalt vangi hinge.

Vang sammub ukse juurest akna juurde, akna juurest ukse juurde. Ta ei märkagi, kuis valvur peatub ta ukse ees, vaatab sisse, ja pöördub siis pead väristades minekule. Tardunud silmil paugub vang pilgu hämarusse. Ta pees kumiseb praegugi prokuröri hävitav kõne, näeb oma ees selle kalgilt virildunud nägu. Vangi südamest väljub nagu vasardaks vahetpidamatult kohtunike otsust: surma!

Seadus ei tunnusta inimlikke kirgi, talle on võõras meeleheitest hullumeelsuseni viidud kättemaksuiga, mis ei hooli eelarvamusist, ei seisuse - ega klassivahedest, vaid ainult purustab. Seadus jämb alati puutumatuks hääretest ükskõikselt, raudse kindlusega asetseb ta ametlikvalgeil pabereil: silm silma, hamba hamba vastu....

"Seadused!" Vangi näol peegeldub irooniline grimass. "Seadused, mis kokkadeedetud piljaspäiste, ümarmõhuliste vanahärrade, koolilõhnade, koitanud ajudega raukade

poolt, kes saavad selle eest tasu, mis loevad mulle need seadused!" Vang peaaegu karjatab seda. Haarab, tulvil jõuetu raevu, aknavõredest. Raputab, pureb meeletuna külma metalli. Siis paelub ta pilku hoovil seisva kantseleihoone aken. Seal põleb veel tuli.

Vast on talle siiski antud armu? Peale kohtuotsuse kuulutamist oli advokaat teda lohutanud, lubades esineda armuandmispalvega kõrgemal pool. Ta oli siis heitnud lootusetult käega, kuid nüüd haarab ta uppujana sellest viimasest päästevõimalusest kinni. Vast loevadki nad seal, valgustatud akna taga, tema armuandmiskäsku. Lootus on küll viinavõõrline, ometi süüvib võimsalt vangi ajju. Valvur peatub väesti ta ukse ees, hõikab midagi lohutavat. Vang ei kuule seda. Mõeldub minuteid, tunde. Vang ei taju seda. Ta pilk on suunitud kui hüpnoosis pimeduses helendava neliinaga poole.

Siis kustutatakse kantseleis tuli. Vaid rusuv pimedus haigutab surmamõistetule vastu. Ja nüüd, olles kaotanud viimase lootuse, puhkeb vang nutma, elajalikkude muuksetega, pea surutud vastu aknavõresid.

Kell on vaevalt viis. Argelt kompavad päikese punakad kiired vangimaja tolmunud seinu. Läbi koridori rutab valvur kongi nr. 304 poole. Noor, elurõõmus mees ei suuda oodata seni, kuni avaks ukse, vaid hõikab oma rõõmustava uudise: "Hei, vanapoiss, sulle on armu antud!"

Võti krigiseb lukus, Valvur sõõstub erkalt kongi, lehvitades vabastavat paberit, pörkab aga samal hetkel tagasi. Aknavõrede küljes ripnedes jõllitab talle klaasistunud silmil vastu poonu laip, mille hallitriibulisel vanglarühmal mänglevad koidu punakad kiired.

Noss Kippel.

K A R J E .

NÜÜD purustada tahaks! Soontes ürgset jõudu
Ma tunnen küürivat ja pulbitsevat, keevat.
Vaid kordki tahaksin ma olla mina
Ja mitte ühiskonna liige, keda aina
Näen ängistamas reeglid, kombed. Neelvat
Kultuuri tahaks mätta. Niisutada vabadustepõudu.

Ma rebida müüd tahaks, müüd peita
Kõik turgeldatud viisakuskirjad, Vooruse kantselid
Mis, kasvutatud melle, pime, kui kee
Mis moodustab meid sinitaevast eraldava lae.
Ma hävitada tahaks me celarvamuskorsetid,
Kõik kaotada, mis tšepäraseust võiks peita.

Vast koorduda võiks kivistunud keestast
Ja puhkeda veel omapäras inimhing?

Vast suudaks ta veel sirgeks ringutada end?

Kuid ei. Liig küssi, kannetuks on ind
Tal surut'! Aastatuhandete harjumuste ling
Liig pingutatud on, et vabaneda tást!

Noss Kippel.

K a k a s ü d a n t.

Istun pingil. Ei tea isegi, kui kaua. Vaatan, mõtlen.
Ei tea isegi, mida. Olen süvenenud täielikku mittetähele-
panemisse. Ja häärimas on mind äärit pea kohal lainuv põlli-
ne püün, mida on vallutanud kevadenutt.

Lükkam laisalt pilku ümberringi. Igaüks millegi hu-
vitava järele. Mõni samm must eemal lõmitab pooleldi lumee-
mattumuna mustondav kivimärgas, kui madalas vees puhkav
jõeobune. Sealasmas kõrval pistab oma nina lumest välja ei
tee kelle poolt visatud ireviltallaga saabas. Või mõni hä-
belikult lumega kattunud pajupuuha kätutis, ja see on kõik.

Lase pilgul libiseda üle hallitusekorraga kaetud pingi,
ja seal - märkan otse oma kõrval kohnaka keega joonista-
tuna kaks südant, üksteise ligi. Ei tea miks, kuid ma pilk
ei suuda neilt pöörduda. On need südamed joonistanud mõni
seismas armupuhangus kõrbev nooruk, kes, veetes pingil hur-
mava õhtutunni, ärevusest värisev käsi üle tamakese piha,
ei ole suutnud taluda enam oma südame kurnust, vaid heitnud
selle pingile jahtuma, osavõtteliselt kõrvale paisttes ka
kaaslaste oma. Või on need joonistanud mõni vilunud Don Juan,
et veenda tütarlast oma armastuses. Võiolla on mõni pete-
tud, purustatud südamega niisik nagu pilkeks kritseldanud
selle need igivanad armastusmõeldid.

Ehk on koguni - . Kürtsti, ja enam ma ei näe noolest
purustatud südamepaari, selle asemel katub mu silmaringi, tü-
se inimkeha. Lopsakate vormidega naiselend on istunud mu
kõrval ja täielikult kaetud mu huike mad. Ringeldades ajak
ta roosad põsed pungi ja tootab mugavalt ristilakid sülesole-
vale turukorville. Ei ole juhtunud midagi koomilist. Siisena
naiskodanik puhkab vaid teatavalt raske tururetke järgi, kuid

ma muigan, ja mulle näib, et muigab ka too lumes lõmitav
jõehobu-kivimürakas, muigab keelmikalt lumest vahtiv saa-
bas. Naiskodanik muutub rahutuks. Heidab veel ühe pilgu
mu veidi liig viisakusetult irvitavale näole ja lõheb,
näol ülesolev, põlglik grimass.

Ma enam ei muiga. Ma ei suuda end pidada ja naeran.
Ja ma usun, et tõstab oma pea ka mu jõehobu, kõhistades
oma luksuvat naeru, et saabas naerulaginas heidab täielii-
kult oma talle, sest - südamed olid joonistatud kriidiga.

Noss Kippel.

H o m m i k a g u l i s .

Veel lõmitab siin rahu. Mõtteid sünkjaid
haudumas on hallid üürikasarmud;
on hall ka porivaip, mis tänavale lasund,
täis tikit' vankrirattaist jooni lünkjaid.

Kus ilal vaatad, need vaid madalaid
ja raukadena kõssivajund majaseinu,
kui varjaksid nad endis paljuid leinu.
Neil nagu pilkeks särab koidu verepisaraid.

Kuid siingi tõrkab elu. Kaeblik-kiunuvalt
on avanemas väravad. Rühm naisi,
kõrv käes, rüütlil, kiirustab, et enne teisi
saaks kauplusesse. Tõugeldakse rüpakalt.

Taas paiskub tänavale mehi, sammes rühkiv tarm,
selg vimmas, jalge ette suunatud on vaade.
Et mitte hilineda, ainus neil on aade.
Neid kiirustamas kõrge, suitsev sõrm.

Kuid kaovad needki. Mõttlikult vaid liigub
maamees vankri kõrval. Mõttlikult ja tasa
kõlisevad piimakannud vankril. Kaasa
üles-alla mõttlikult ka hobuse kael kiigub.

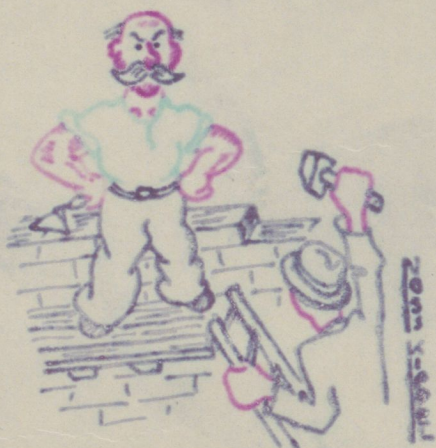
Noss Kippel.

...Ja Nõmme gümna saatis lennu lennu järele abiturientide välja, kõik oom lauded, kümnete aastate jooksul ei ainustki rahuldavat - ja ometi oli õppekava kõrgus kohutav, andes ülikoolile 15 ja pool punkti ette - ja karjapoissidestki said ministrid.

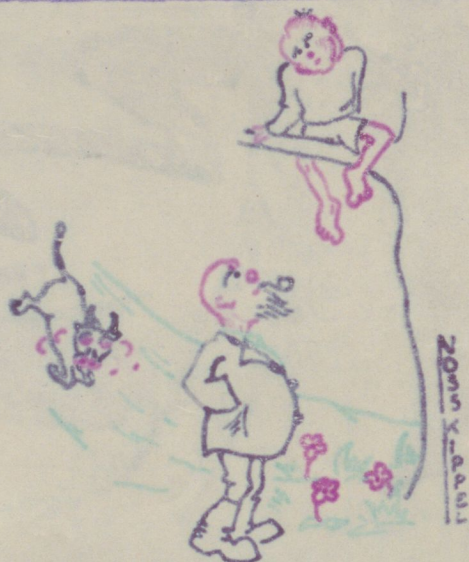
Kuskil üksikul Võru künnal vahtis parandamatu logard Tõnis Sepp õhe. Ta oli välja heidetud seitsmest koolist Eestimaa... Kaugelt Eestimaa südamest tõi tasane tuulehoog männilõhna. Tõnis Sepa silmad laienesid, üksid õndsalt pungi: "Nõmme... Nõmme gümna," sosistas ta unistavalt hardunud silmil. Viimased teated olid tast Tartust, siis ilmus ta, kõrvad laiali, nagu komeet Nõmme gümnaasse.

Tõnis Sepa peas oli kuulda rooste raginat, ta asus tõe andumusega eksamiülesannete kallale, tõi lagedale oma peenelt väljatõttatud spikrid. Vajus siis kõssi: terve klass vahtis teda kui brontosaurust, irvitasid, olid kõveraks tõmbunud peagu lämbudes naerukrampidesse. Tõnis ajas habelikult spikrid saapasäärde. Ja järsku tundus talle klass tontlikuna: tindipotist sukeldus esile valgusejuga, kasutades ekraaniks seina, õpetaja pükse - tähed, numbrid, vastused. Nüüd kuulis ta teistestki tindipottidest filmi-

"Hei, mees, oli see teie haamer, mis mulle pähe kukkus, kui telingu alt läbi läksin?"

"Just nii! Jumal tänatud, leidub ilmas veel ausaid inimesi!"

"Juba jälle oled sa rohinud puu otsal. Miks ei ela sa nii ettevaatlikult kui mina, siis ei khvarda sind kunagi hädahud!"

aparastide surinat. Varskul töötis mingi vedru ühes spikri, kui õpetaja sõdus. Keskühtetorud undasid sagavalt. Jürsku võpatus Tõnis. Torud undasid - punkt. kriips-punkt. Keskühte ruumist signaliseeris keegi tundmatu. Meelapea lauas andis sinisid sõdumaid - väike, suur, suur - morse. Esimeses ringis liigutati keegi süstemaatiliselt kõrvu - punkt - kriips - luges pinginaaber. Laua mattklaasile ilmusid tähed, pöranõmpraost torkas keegi sisse spikri. Spurid kirjutasid kui automaadid. Tõnis tagaistuja oli nähtavasti omadega korras, ronis ringi alla ja pani põlve raadiotelefonid. Pinginaabril olid prillid libisenud ninalt, ta magas. Tõnis Sepp vaatas teda ja võpatus - ninalt libisenud prillidele olid maalitud avatud silmad.

Tõnis.

Minu vanaema.

Ta oli hall, vana, kuid siiski arvas eideke, kes ei väsinud mu hälli kiigutamisest ja unelaulu laulmast.

Kui esimest aastat kooliteed astusin, ütles ta mind alati heles kleepigistusega, just kui oleks kahju ütleda mind magustast meest. Voodist tõustes olin väsinud ja roidunud ja ei saanud hästi riideisse. Kuid heles manitsuse ja sitamise abil läks see paremini kui arvasin. Kui sõõgituppa läksin, auris kohvitass laual ja värake võileib või sai selle kõrval.

Enne sõõki pani ta mu väikesed küled kokku ja luges ühes minuga aole kühikasa, armsasivalise hommikupalve.

Üks viimane, kuid pehme kättega aitas ta mul peale sõõki palli selge, ja sõõmalikkude sõnadega saatis ta minu kuni väravani, kus ta alati senikaua mulle tegant järele vaatas, kuni ma ta silmist kadusin. Siis pöördus ta pool kurevalt, pool naerusest mõni tupp tagasi. Kui ta aga pärast lõunas mulle vastu tuli, küsis ta igakord minu koolieiu järele. Peale lehtiriletumist tõi ta mulle alati kas suure kausikile suppi või muud lihataitu. Kui ta mulle eino kätte oli andnud, istus ta teinopoolse lauda ja vaatas heameelega mu sõõgilu pealt.

Kui jõuluks või sünnipäevaks midagi tarvilit kinkisin, aimasin kohe, kes selle taga seisis.

Õhtul, kui magama läksin, istus ta kaus mu voodi ees, jubaustas mulle mainasjatte või tegi mõnd näputõõd.

Aegamööda muutus sin. Vanaema jäi haigeks ja arvas juba, et ei tõusegi enam üles. Paari nädala pärast aga oli ta juba nii terve, et jõudis tagasi najal toas ringi käia. Nafuka aega oli ta terve, siis sordis haigus ta jälle voodisse. Nädal või paar lamas ta voodis. Siis aga, kui ühel

kevadisel pühapäevahommikul teda nagu tavaliselt ikka vaatama läksin, lammas ta sulatud silmil liikumatult voodis. Aimasin halba. Peitsin nöö ta kätte ja palavad valupisarad parakasid ma silmist.

Mutsin kaua, kuni ema ma ära tõi ja mind rahustas. Peari päeva pärast järgnes matus. Kui ma leinarongis astusin, oli ilm mu silma ees täiesti pime, ainult vanema helli sügu süras selles pimedas õõs.

Peale matust seisin kaua pisarsilmil hausa ees, kus puhkas vana, armas, hallipühine eideke.

Heli.

Ants Sibliku õnnetu päev.

Klassis on unine õhkkond. Eriti õnnel seda viimasel pingil istuv Ants Siblik. Siblik vaevleb igaruses. Pole vähimatki võimalust teotseda millegi huvitava kallal. Isegi ta pingineaber ja lähinguvend Kõgu on tšira imelikult morne meeleolus. Muudkui vehib ag. lahendada, nina peasegu vibu vastu lihtsitud, matemaatikavõltsannet. Ka eespool istuv Anni Virges, Sibliku ealajane sumpastia, õnnitleb Siblikut vaid oma selja näitamisega. Ants püüab küll Anni tähelepanu võita järjekindla posmiirunnakuga selle kleidist väljapaistvale valgele kaelale paberitükide abil, saadab samas sihis lendu isegi ühe peenelt väljatõstatud pabertuvi, saab aga ainult külma pilgu osaliseks. See mõjub nagu paugethis vett, ja Ants jatabki Anni rahule.

Teadagi, Anni tahab ju iga hiline eest parendada kaale tulla õhvardavat matemaatika puudulikku. Siblikut aga see üldse ei häiri. Temal on juba kindel kalkuletsioon valmis, et istub tuleval aastal vanal, harjunud kohal, ja nüüd huvitub ta hoopis varasest kõrbest, kes ei tea kust sattunud aknaklaasile. Põriseb, vehib meeleheitlikult tiikadega. Rumal loom, tahab vist läbi klasi õue pääseda. Varsti on tiivuline kevadekuulutaja õnnelikult naabri tindipotti toimetatud, ilma et see märkaks, ja nüüd jõub vaid oodata, kuis naaber sellele reageerib.

Peagi astubki naabri sulg tintikastetune Antsu õhvrissi ja päästab selle tahtmatust supelusest. Naaber ei pane seda tähelegi, tahab parajasti lõpetada raske vaevajärele valmivat tehet. Sibliku lootused ei peta teda - naabri vihku tekibki tore tindiplüraas. Naaber püüab kirudes päästa, mis päästa annab, tahab kõrbest vihuliseht ära toimetada, see aga kihutab surnahirmus lehel ringi, vedades risti ja põiki rasvaseid tindijooni paberile, nii et väese mehe veerandtunnilisest higistamisest jäävad vaid

varemed. Siblik kõhistab naerda, kuid õpetaja kurjaennustav pilk tungib läbi eespool istujate kaitsvate kehade isegi Sibliku varjulisse pesse. Siblik allub ülivõimule, vaikib. Jälle ohvardab teda pikk ja tegevusetu tõõseisak. Igavuse tõttu heidab pilgu süngele, mustale tahvlile, kuhu õpetaja palehigis loopinud igasuguseid vormeleid, valemeid.

Kas ka kirjutada? Meeleheitlik õngitsemine püksi-, vesti- ja pintsakutaskutes, isegi voodri vahel, kuid ei leidu eiinsetki sulge, ja Siblik ohkab kergendatult.

Nüüd meenub talle poolleliolev seiklusromaan. Siblik on nimelt kirglik indiaani vereromaanide lugeja. Nende kallal juureldes leiab ta kõrge mõttelend alati rahuldust. Varsti on raamat muuseumisse sobiva, aegade ja vorstidega võileibade tõttu rasvakorraga kattunud portfelli arvukaist sopest välja koogetud, ja Siblik süveneb oma vaimuharrestusse.

"- Viimse jõupingutusega suutis veel kukkumise pealt Sivanugh kuristiku seinal ka-vavaist puhmist kinni haarata. Vaevaliselt ronis ta päästva kalda poole üles..."

"Siblik, mis te loete seal?!"

Raamat keob valgukiirusel laua alla. Imelik, kuid see pagana matemaatikavana just teda silmis peab! Siblik on otse haavunud, Põrmitseb mornilt tahvlile. Sinna on vahepeal joonistatud vähmlev joon, ja õpetaja vuidab parajasti, see olevat hüperpool. Siblikule sobib see aga oivaliselt boamaaks. Vaimusilme ees näeb ta, kuid hiigelloom sõõstub tahvliilt, ei, mustalt liikivalt graniitkaljult matemaatikavanule kaela, kügistab seda. Ohver siputab veel vaid kättega...

Kui tihkaks edasi lugeda? Huvitav oleks teada, kas vapper huroonisõdur Sivanugh pääseb kuristikukaldale tagasi. Ja juba neelabki Siblik Sivanughi seiklusi:

"- veel üks pingutus, ja Sivanughil läks korda tõsta pes üle kuristiku käre. Siis aga kahvatas noor sõjamees, ta põlved värisesid - kuristiku kaldal seisis vihast irevil lõustaga ta verivaenlase, delavaari pääliku Kamphataki tõtoveeritud nägu, pees lehvivad kotkassuled, kões vibutades rasket tomahavki..."

"Ah jälle te loete raamatut?!" Silmapilk teatevihki!"

Siblik vastab kohkudes üles. Otse ta kõrval seisab õpetaja. Selle juuksekahtlud saavad Sibliku ees kotkassulgade kuju, nend all on manatud Kamphataki verejanuline lõust, kaes näeb Siblik tal verest tilkuvat tomahavki, - ja kahvatab Siblik, ta jalad vibisevad, ei kannu teda enam. Teda ümbritseb pilkane pimedus. Ta tunneb veel vaid, et langeb põhjatusse sügavusse...

Noss Kippel.

K E V A D.

Kuule oh kohinat hajuvil rankudes,
Värshtust mehiste mägede pöues,
Kuljustekölinat ilmadesües!
Kuule, kuis midagi variseb vankudes!

Laaned ja harvikud kuulavad kõikudes,
Kuis ladvus neil keegi on tagumas kelli,
Kumedsid kelli, kuid õrnu ja helli.
Mered ja järvikud vajjavad vaikides.

Kas taevasinast, uduvinast kuulduvad
Hääled ja hüüded, mis tagumas ustel,
Mu hingel, mu südame tunnetustel?
Nii löövad, tõmbuvad, purustama tunduvad!

Kord tunnen: ise ma sisimalt helides
Kui pinguli pillikeel, õrnim membraan;
Seal aga tunnen, võõrsilt, kaugelt ma saan
Tunde. Ja pajatan küsimust külides:

Ütle, mis ahistab südame küsiva?
Seleta tunnete nimetatud ulma!
Kas kuski on piðu, peetakse pulma,
Muudetakse' senise saatuse püsiva?

Kuski on midagi teiseks vist muutumas?
Midagi muutmas on vististi keegi:
Sepad on süüdanud häside leegi
Või maleval tundmatul sõjasarv tuutumas?

Vastus mull' antud on metsade vaimudelt,
Õeldud on põhjused kõikse lauluks,
Minul ja metsadel, meredel rahuks!
Vastus on vaimudelt, peidetud aimudelt:

Tõesti, jah, kellasid teotakse pulmadeks,
Pasunail puhutaks' sõdasid treppi,
Uusrõivaid, varustust tagumas seppi.
Muutumas vana, nii tüütav on ulmadeks!

Kevade ulm, looduse pulm on täitumas!
Ärevil paisudes uimadest uutest,
Jõust ja energiast, tungidest suurtest,
Kuid siiski nii väikseist, loodus on täitumas!

Oh kevad! Oh kevad! Paremaks hommikuks
Paremal päeval sa kõigile oled!
Kus ainult liikumas, kuhu vaid tuled,
Kõikjal, oh kevad, saad õnneks ja lemmikuks!

R I K S.

Kiirjooksu treening kevadel.

=====

Viimaste päevade päikesekiired sulatavad viimased valged lumelaigud metsas ning spordiväljadel ja võib loota, et meie õppurid-sportlased võivad juba eelolevate pühade ajal asuda välitreeningule vormi saavutamiseks eelolevateks võistlusteks (Jämeda põllutöökooliga ja riigikaitse-
lised õppused Tondil).

Juba praegu võib, kui ilmad ei ole niisked, paar korda nädalas sooritada lühikesi murdmaid vormi ja vastupidamise saavutamiseks. Soojade ilmade saabudes võib alustada treeninguga spordiväljal. Treeningut spordiväljal ei tule teha mitte juhuslikult, vaid tingimata varem koostatud kindla kava järgi. Treeningkava peab koostama igauks ise vastavalt oma võimetele ja saavutustele.

Et suurema osa meie sportlaskonna treening omas seniajani vaid juhusliku iseloomu, sest puudusid teadmised korraliku treeningkava koostamiseks, toon allpool näitena ja eeskujuna harjutuskavade koostamiseks ühe kava ühelt soome treenerilt.

1. n ä d a l,

Esmasp.: 1 km. kergelt murdmaajooksu.

Keskn.: 500 jooks väljal kolmveerand-kiirusega/3.50,0/

Laup.: 2 km. murdmaajooksu pool-kiirusega.

2. n ä d a l.

Esmasp.: 400 m. pool-kiirusega

Keskn.: 1 km. murdmaad pikaldases tempos.

spordiväljal 1 km. veerand-kiirusega /4.20,0/.

Laup.: Joosta 2 korda 200 m. vaba ja pingutamata samamuga poolkiirusega.

3. n ä d a l.

Esmasp.: 200 m. pool-kiirusega. Tähelepanu kätetööle.
300 m. pool-kiirusega. Tähelepanu pikale ja
vabale sammule.

Keskn.: 200 m. pool-kiirusega. Tähelepanu kätetööle.
Umbes 10 min. sooritada kergeid stardiharjutusi
veerandkiirusega. Lõpuks lonkida üks ring.

Laup.: 300 m. Tähelepanu võimsale ja vabale kätetööle
ning vabale, pingutamistule sammule. Umbes 10 min.
lühteharjutusi poolkiirusega.

4. n ä d a l.

Esmasp.: 150 m. vaba, loomuliku kiirusega kuid võimsa
kätetööga. Umbes 10 min. lühteharjutusi kolm-
veerandkiirusega. Korrata 150 m.

Keskn.: 300 m. pool-kiirusega. Tähelepanu stillile. Um-
bes 15 min. harjutada asendeid "kohtadele" ja
"valmis". Korrata 300 m.

Laup.: Korrata keskn. kava. Enne harjutusi lühike mürd-
maa.

Uus Ameerika treeningkooli järele sooritatakse harjuta-
si täis-, kolmveerand-, pool- ja veerand-kiirustega. Vee-
randkiirus on mõeldud pikemate distantide katmiseks vast-
tupidamise saavutamiseks. Poolkiirusega harjutatakse stilli
li ja kolmveerandkiirusega harjutatakse tempot stilli rikk-
kumata. On loota, et see uuendus ka meie sportlasperes
poolhoidu leiab.

Mõningaid näiteid selle kohta milline tehniline tule-
mus vastab täis- jne. kiirusele.

100 meetris:

Täisk.	Kolmv.-k.	Poolk.	Veerandk.
11,8	12,7	13,5	15,0
12,0	12,9	13,7	15,3
12,2	13,1	13,9	15,6

200 meetris:

25,0	26,5	28,9	32,4
25,2	26,9	29,2	33,6
25,6	29,0	33,8	44,0

Täiskiiruseks tuleb võtta kuue parima tagajärje kesk-
mine aeg.

Kui õpilaskond asja vastu huvi tunneb, võib edaspidi
ka kõigi teiste kergejõustiku alade kohta õpilaste võime-
tele vastavalt umbertõstatud treeningkava tuua.

NOORTE HUVID.

"Noorte püralt on tulevik," nii öeldakse tihti. Kahtlemata on see õigus, sest on ju loomulik, et vanema generatsiooni kadudes astub asemele uus. See on teotsemistaheline noorus, soovides kõike teha ja korraldada paremini kui tema eelkäija.

Oleks huvitav lähemalt vaadelda selle tõusva nooruse huve, kellele peab ükskord teed andma praegune vanem põlv.

Ei ole võimalik, et noortel absoluutselt puuduksid igasugused huvid. Võibolla on üksikuid selliseid, kuid need oleksid ainult "valged varesed," nende hulgas, kes moodustavad noorte ülduse.

Minu arvates nõudisaja noori huvitab rohkem kui miski muu meie rahva kultuuriline areng. Kultuuriline areng, see on aga väga laiapiiriline mõiste ja raske oleks selle piire kindlaks määrata. Tähtsamaid tegureid kultuurilises arengus oleksid minu arvates järgmised: kirjandus, kunst, teadus, ja võibolla ka poliitika. Viimase siiski pole nii võrd noorte kui vanade ala, sest poliitika nõuab kausaalkogemusi rahvuslikus ja rahvusvahelises lubikähimises.

Ala, kuhu noorte huvid on peamiselt sihitud ja kus nad ka võrdlemisi tõhulepandavaid tulemusi on saavutanud, on kunst. Kunsti all ei mõelda tavaliselt mitte ainult maalikunsti ega sõnu, mille viimaseks ühendavaks on "kunst," vaid ka selliseid mõisteid mõisteid, kui seda on muusika, teater, ballett j.n.e.

Kirjanduses meie noored tõhulepandavate saavutusteni veel pole jõudnud, sest ka kirjanduslik ala, samuti kui poliitika, nõuab kogemusi, kuigi mitte selliseid ja nii suuri kui viimane. Et aga meie noortel kirjanduslikud huvid puuduksid, ei saa kuidagi öelda.

Teaduslik ala samuti kuulub vanemale generatsioonile, kuid huvitatud sellest on ka noored.

Eriti agaralt võtavad noored osa seltskondlikust tegevusest. Kõik suuremad seltskondlikud organisatsioonid koonnevad noortest, kas neid ka kindlalt ja edurikkalt juhivad.

Huvitatud selpoolnimetatud tegevuste kõrval on noored ka sportimisest. Siin aga tegutsejaks on peamiselt meesnoored, tütarlapsed nii väga spordist pole.

Olen seega lühikesel ülevaatel kirjeldanud noorte huve. Kirjeldus on küll piirjooneline, noori huvitab veel nii palju muud, kuid kõike neid tegureid kirjeldada poleks võimalik.

Meri.

Belmises numbris ilmunud ristsõna-
mõistatuse lahendus.

Paremale: 1. Plato. 4. Ravim. 7. Soo. 8. Tartu. 10. Orion.
12. Artemis. 14. Alma. 16. Taas. 18. Anka. 19. Kool. 21. Aare. 24. Pelikan. 27. Saari.
28. Altai. 29. Bis. 30. Allee. 31. Vanus.

Alla: 1. Pitka. 2. Airam. 3. Osut. 4. Room. 5. Viisa.
6. Manus. 9. Traaler. 11. Rituaal. 13. Ehk-
ki. 15. Leo. 17. Aar. 19. Kassa. 20. Opaal.
22. "Anton". 23. Elias. 25. Libe. 26. Kasv.

TRÜKIVIGU.

=====

Leheküljel nr. 10, 9. rida ülevalt on eksikombel
trükitud "vajvavad", peab aga olema "vaivavad".
Peale mainitud vea esineb tekstis veel mitu vähe-
maid vigu, mida palume lugejat lahkesti vabandada.

Toimetus.